

Granskning av delårsrapport 2020 samt löpande redovisning och intern kontroll i redovisnings- rutiner

Gästrik Rådningstjänst

Projektledare Cecilia Axelsson

Projektmedarbetare Elin Visuri och Casper Wessén

Översiktlig granskning delår och granskning intern kontroll i redovisningen

Innehållsförteckning

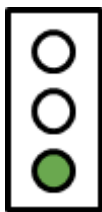
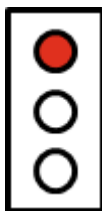
Sammanfattning	2
Inledning	4
laktagelser och bedömningar	6
Rekommendationer	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gästrikke Räddningstjänstförbund översiktligt granskat förbundets delårsrapport för perioden 2020-01-01 – 2020-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som direktionen fastställt. Revisorernas bedömning avges i ett utlåtande.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor i granskningen av förbundets delårsrapport lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning per revisionsfråga:

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	<p>Uppfyllt</p> <p>Grundat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet för Gästrikke Räddningstjänst inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.</p> <p>Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2020.</p>	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	<p>Ej uppfyllt/underlag för bedömning saknas</p> <p>1 av 3 finansiella mål prognosticeras att uppfyllas, resterande 2 finansiella mål prognosticeras att inte uppfyllas.</p> <p>1 av 7 verksamhetsmål prognosticeras att uppfyllas, 3 verksamhetsmål prognosticeras att inte uppfyllas och för 3 verksamhetsmål saknas underlag för bedömning.</p> <p>Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara inte förenligt med fastställda mål för 2020.</p>	

PwC har även på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat förbundets löpande redovisning och interna kontroll. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen av löpande redovisning och intern kontroll är att bedöma direktionens ansvarsutövande och tillförlitligheten i redovisningen, delårsbokslut och årsredovisning.

Inledning

Bakgrund - delårsrapport

Fullmäktige i respektive medlemskommun ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till respektive medlemskommuns fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av förbundets verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Avgränsning och Metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2020-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Hur direktionen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god redovisningssed i övrigt har. Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av direktionen 2020-09-25 och överlämnades till respektive medlemskommuns fullmäktige 2020-10-12.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomikontroller och tf förbundsdirektör.

Bakgrund – löpande redovisning och intern kontroll

Granskningen av löpnade redovisning och intern kontroll i redovisningsrutinerna syftar till att bedöma direktionens förvaltning av verksamheten. I direktionens förvaltning ingår att uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på förbundets ekonomiska ställning samt ta hand om den ekonomiska förvaltningen. För att uppfylla denna skyldighet bör det finnas god intern kontroll vilket innebär interna rutiner och kontrollåtgärder.

Granskningen har främst omfattat följande områden:

- Genomgång av direktionsprotokoll
- Bedömning av den interna kontrollen i väsentliga rutiner
- Granskning av löpande redovisning, avstämningar och LKBR's regler, attester mm
- Granskning av redovisning av källskatter och sociala avgifter, betalning och redovisning till skatteverket
- Granskning av redovisning av moms, betalning och redovisning till skatteverket
- System för planering och kontroll, löpande resultatuppföljning
- Granskning av försäkringsskydd

Granskningen av löpande redovisning och intern kontroll i redovisningsrutinerna har utförts enligt god revisions sed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV) samt ISA i tillämpliga delar. Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Iakttagelser och bedömningar

Lagens krav och god redovisningssed

Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till -4,9 mnkr. Direktionen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till respektive medlemskommuns fullmäktige.

Förbundet avviker mot god sed genom att inte lämna upplysning av avvikelse från grundläggande redovisningsprinciper gällande redovisning av semesterlöneskulden i enlighet med 9 kap 3§ LKBR. Redovisad semesterlöneskuld i delåret är oförändrad jämfört med årsbokslutet 2019. Anledningen till avvikelsen anges vara att det ger en mer rättvisande bild att inte boka upp förändringen i semesterlöneskulden i delåret. Förbundets anställda erhåller sina semesterdagar i förskott, vilket innebär att semesterlöneskulden ökar väsentligt den 1 januari varje år för att sedan minska under året vartefter de anställda tar ut sin semester. Enligt 4 kap 4§ LKBR får avvikelse ske från grundläggande redovisningsprinciper om det är förenligt med kravet på en rättvisande bild. Vi rekommenderar därav förbundet att vid kommande års delårsrapporter lämna upplysning om denna avvikelse i förbundets redovisningsprinciper.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet för Gästrikre Räddningstjänst inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Avvikelsen mot god sed avseende redovisning av semesterlöneskulden bedöms inte vara väsentlig och påverkar inte den rättvisande bilden av förbundets resultat och ställning.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2020.

God ekonomisk hushållning

Förbundets målstyrning utgår från handlingsprogrammet 2020-2023 samt tre inriktningsmål; effektiv organisation, hållbar organisation och attraktiv arbetsgivare.

Direktionen har fastställt en verksamhetsplan för 2020 där inriktningsmålen har brutits ned till 8 verksamhetsmål formulerade enligt SMART-modellen. Ett av dessa verksamhetsmål utgör efterlevnad av förbundets tre finansiella mål.

lakttagelser

Mål

I delårsrapporten görs en avstämning avseende förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål som fastställts i verksamhetsplanen för 2020. Redovisningen sker i tabellform där bedömning av målanalysen åskådliggörs med hjälp av trafikljus (grönt=enligt plan, gult=avvikande, rött=kritiskt, ingen färg=prognos saknas i nuläget). Till varje mål lämnas även kommentarer.

Finansiellt mål, fastställt av direktionen 2020	Utfall och prognos 2020	Måluppfyllelse, direktionens bedömning
Soliditeten ska vara 20%	Utfall 200831: 16,7% Prognos: -	Målet är inte uppnått för perioden.
Investeringar i % av avskrivningar ska vara 100 %*	Utfall 200831: 138% Prognos: -	Målet är uppnått för perioden.
Årets resultat ska vara större eller lika med noll kronor	Utfall 200831: -4,9 mnkr Prognos: -5,4 mnkr	Målet är inte uppnått för perioden. Målet kommer inte att uppnås för helåret.

* målet omfattar en tioårsperiod

Av redovisningen framgår att ett av tre finansiella mål är uppnådda för perioden. Uppgift om prognosticerat utfall för två av tre finansiella mål lämnas inte i delårsrapporten. Vi noterar dock att direktionens samlade prognosticerade bedömning är att förbundet är underfinansierat varvid målet kring 100% efterlevnad av de finansiella målen är kritisk.

Av redovisningen framgår att 3 av 7 verksamhetsmål prognostiseras som kritisk (rött) och att 1 av 7 verksamhetsmål prognosticeras följa plan (grönt). För resterande 3 av 7 verksamhetsmål anges att underlag för bedömningen inte finns tillgängliga vid delåret och dessa kan därav inte prognosticeras.

Ett område att ytterligare utveckla är hur de olika symbolerna för måluppfyllelse ska tolkas. Färgerna indikerar huruvida målen kan tolkas som uppfylld, delvis uppfylld eller ej uppfylld men för att tydliggöra tolkningen av de olika symbolerna behöver detta tydliggöras i kommande finansiella rapporter.

Bedömning

Vi delar direktionens bedömning att endast ett av de tre finansiella målen är uppnått för perioden. Vidare bedömer vi att målet kring årets resultat inte kommer att uppnås för helåret. Vi kan däremot inte göra någon bedömning av måluppfyllelsen för helåret avseende soliditet och investeringar, delvis på grund av att balansräkningen inte prognosticeras för helåret. Men grundat på vår översiktliga granskning av

delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt för 2020.

Utifrån delårsrapportens återrapportering bedömer vi att ett verksamhetsmål prognosticeras att uppnås, tre verksamhetsmål prognosticeras delvis uppnås och tre verksamhetsmål kan inte bedömas då underlag för bedömningen inte finns tillgängliga vid delåret. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara inte förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt för 2020.

Löpande redovisning och intern kontroll

lakttagelser

Vid vår granskning av löpande redovisning och intern kontroll för räkenskapsåret 2020 har följande noterats:

- Från 1 januari 2020 hanteras förbundets lönehantering och löneutbetalning av Gävle kommuns HR-service. Avtal finns upprättat mellan parterna som reglerar parternas ansvar i de olika delprocesserna inom lönehanteringen. Av avtalet framgår bland annat att ansvaret för tid- och avvikelserapportering samt granskning och attest av det som inrapporterats ligger på förbundet. Vidare framgår att förbundet ansvarar för att indata till lön är kontrollerad och attesterad inför löneöverföring. Av avtalet framgår vidare att HR-service bland annat ansvarar för att genomföra kontroller och korrigeringar inför slutlig lönekörning enligt rutinbeskrivning, verkställa lön samt skapa bankfil och fil för inläsning i Agresso. HR-service ansvarar även för systemförvaltning omfattande bland annat behörighetsadministration och tabellhantering.

Vid granskningen har angivits att det finns en fastställd tidplan tillgänglig i Personec P som anger när olika delmoment i lönekörningen ska vara klar. Som framgår av avtalet ska förbundet kontrollera indata till lönen inför löneöverföring, vilket enligt uppgift sker genom att en rutin har införts där respektive chef senast den 10:e varje månad kontrollerar att lönen för sina medarbetare ser rimlig ut. Denna kontroll sker enligt uppgift i Personec P.

När lönen är körd får förbundet ett mail från HR-service med uppgift om hur mycket lönesumman att utbetala uppgår till. Vid granskningen har framkommit att en nettolönelista som underlag för utbetald lönesumma går att ta ut men först efter det att lönen har blivit verkställd.

- Vi har noterat att det förekommit ett antal differenser och ombokningar i redovisningen under året kopplat till lönekostnader och uppbokade personalskulder, bland annat vid granskning av förbundets redovisning av källskatter och sociala avgifter för två månader till Skatteverket. I samband med denna granskning noterades differenser för sociala avgifter i februari 2020 mellan Agresso och lönesystemet Personec P på över 300 tkr. Utredning av differensen har skett och

förbundet har konstaterat att rätt belopp har redovisats till Skatteverket. Granskningen av källskatt och sociala avgifter visar på att redovisning och betalning till Skatteverket sker i rätt tid.

Differensen mellan ekonomisystemet och lönesystemet beror på att filöverföringen från Personec P till Agresso inte får med alla uppgifter och manuell justering har därav gjorts i redovisningen. Vid granskningen har framkommit att de uppkomna differenserna och ombokningarna som skett förklaras av att det har varit en del inkörningsproblem i samband med att lönehanteringen lades över på HR-service.

- Det finns fungerande rutiner för avstämningar av väsentliga balanskonton.
- Genomgång av rutiner för hantering av leverantörsfakturor och fakturering visar på att fortsatt goda rutiner finns.
- Löpande bokföringen bedöms fungera i enlighet med LKBR´s krav.
- Redovisning av moms fungerar bra, och redovisning och betalning till skatteverket sker i rätt tid.
- Förbundets system för planering och kontroll bedöms vara tillräcklig.

Bedömning

Lönerna utgör en stor kostnadspost för förbundet och det är väsentligt att säkerställa att det finns en god intern kontroll gällande löneprocessen. Förbundsledningen har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen och i det ingår att säkerställa att lönehanteringen och löneutbetalningen fungerar som avsett och att säkerställa att kontroller av löner utförs innan de blir definitiva och utbetalda. Som en del i detta ingår att tydliggöra såväl förbundets som HR-services ansvar i processen samt att ha en fortsatt dialog med HR-service för att verka till förbättringar i lönehanteringen.

Granskningen i övrigt visar på att förbundet har fortsatt god intern kontroll i ekonomifunktionen.

Rekommendationer

Utifrån genomförd översiktlig granskning av delårsrapport 2020 har vi följande rekommendationer:

- Direktionen behöver i kommande års delårsrapporter lämna upplysning av avvikelser från grundläggande redovisningsprinciper gällande redovisning av semesterlöneskulden i enlighet 9 kap 3§ LKBR.
- Direktionen behöver i kommande finansiella rapporter beskriva hur de olika symbolerna för måluppfyllelse ska tolkas. Färgerna indikerar huruvida målen kan tolkas som uppfylld, delvis uppfylld eller ej uppfylld men kan med fördel tydliggöras.

Utifrån genomförd granskning av löpande redovisning och intern kontroll i redovisningsrutinerna har vi följande rekommendationer:

- Direktionen behöver säkerställa att förutsättningar finns att förbundet i möjligaste mån utför kontroller av löner innan de blir definitiva och utbetalda. Detta innefattar kravställande på HR-Service.

2020-10-07

Cecilia Axelsson

David Hansen

Uppdragsledare

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gästriklands Räddningstjänstförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad revisionsplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.